

Onderzoek ook wat de bevolking wil

Bent u voor of tegen? In welke waarheid gelooft u? Polarisatie en controversie tref je niet alleen in de hedendaagse samenleving, ook artsen en wetenschappers kunnen er wat van. Neem de onenigheid over het nut van bevolkingsonderzoek naar borstkanker, zichtbaar in bijdragen in deze H&W. Twee opponenten doen verwoede pogingen om de beschikbare getallen over mammascreeening te beoordelen op hun betekenis en waarde. Immers, meten is weten. Toch komen zij met dezelfde getallen tot een andere conclusie. Broeders betoogt dat het bevolkingsonderzoek naar borstkanker positief bijdraagt aan vroege ontdekking en behandeling van borstkanker, ondanks de nadelen. Bonneux oordeelt negatief en concludeert dat 'vrouwen die deelname aan massascreening overwegen opzettelijk worden misleid'. Stevige taal.

Wie heeft gelijk? Is het oordeel van Broeders onterecht positief of is dat van Bonneux vals-negatief?

Het meten van de effectiviteit en veiligheid alleen leidt dus niet tot een eenduidig weten. Toch moeten er beslissingen worden genomen. Allereerst door de vrouw die de uitnodiging ontvangt. Ook dan kan wetenschap houvast bieden: benoem tot hoever het bewijs reikt en laat de vrouw zelf beslissen

over deelname. Welnu, dat adviseren beide opponenten gelukkig ook. En de huisarts kan hierbij helpen, mits onze richtlijn en de patiënteninformatie op Thuisarts meer duidelijkheid en eenduidigheid bieden.

En de beslissing om mammascreeening te blijven aanbieden? Helaas is meten vaak ook een vorm van niet weten. Morbiditeits- en mortaliteitscijfers scheppen namelijk een vereenvoudigde, eenzijdige realiteit die voorbijgaat aan menselijke drijfveren en maatschappelijke normen en waarden. Wat weten we daar eigenlijk van? Wat vindt de samenleving (en met name vrouwen) belangrijk en waardevol? Ziekte of sterfte? De onzekerheid en angsten van wel screenen of die van niet screenen? Is het bevolkingsonderzoek daarop voldoende afgestemd?

Misschien kunnen wij artsen en wetenschappers het wij-zij-denken beslechten door eens te vragen naar wat zij (de vrouwen) willen en wat ze daarvoor over hebben. En dan samen de beschikbare cijfers wegen. Bevolkingsonderzoek? Onderzoek ook wat de bevolking wil! ■

Gijs Baaten, redactielid H&W

